Rundskriv

Nr 5

November 2020

Norsk Oversetterforening

Kjære medlem

Foto: Blanderbluss

November, ny nedstenging. Det var ikke sånn høsten skulle bli, men sånn ble den visst. Og jeg tror vi holder ut. Vi som er vant til å jobbe alene, vi som har litteraturen som vår følgesvenn, vi holder ut litt til, selv om vi savner hverandre og alt som skulle skje.

I skrivende stund er alle blitt sendt hjem fra kontoret i Kronprinsens gate 17 på grunn av pålegg om hjemmekontor fra Oslo kommune. Bare helt nødvendige arbeidsoppgaver skal utføres i K17 frem til begynnelsen av desember, i alle fall. Administrasjonen har heldigvis forberedt seg godt til elektronisk samarbeid gjennom kursing og innkjøp av nytt utstyr de siste månedene, slik at det skal gå bra å få utført jobben hjemmefra. Daglig leder, nestleder og leder holder spesielt tett kontakt. Styremøtene blir igjen holdt elektronisk, grunnet smittesituasjonen i Oslo og begrensning av antallet nærkontakter, men vi håper snart å kunne møtes igjen.

Opp som en bjørn, ned som en skinnfell

Vi rakk akkurat å arrangere Bastian-treff på Litteraturhuset i Oslo, der våre to flotte Bastian-mottakere foredro om oversettelsene sine. Og vi håpet i det lengste å kunne gjennomføre seminarene Krim og kjærlighet i høstmørket og Hvordan bli rik og lykkelig som oversetter. De strenge sosiale restriksjonene som nå er innført, satte dessverre en stopper for det. Frykt ikke – seminarene er ikke avlyst, bare utsatt.

Voldgiftssaken

Jeg skrev i forrige rundskriv om avgjørelsen fra forhandlingsutvalget for bibliotek-vederlag i tvisten om fordeling av bibliotekvederlaget. Som dere nå vet, har vi sammen med Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere (NBU) og Norske Dramatikeres Forbund (NDF) stevnet Den norske Forfatterforening (DnF) og Forfatterforbundet (FF) inn for voldgiftsretten, da vi ønsker en prinsipiell avgjørelse i saken. Resultatet fra forhandlingsutvalget var ikke katastrofalt pengemessig, men utvalget ga ingen førende prinsipper for hvordan fordelingen skal skje i fremtiden, utover at det løselig baserte seg på medlemstall. Uten gode prinsipper står vi om mindre enn ett år igjen i samme situasjon som for snart to år siden: Vi blir nødt til å forhandle med FF, som ikke er enige med oss om grunnlaget for fordelingen av vederlaget. Vi mener det vil være riktig at fordelingen tar utgangspunkt i hvilke kunstnergrupper de respektive foreningene representerer, altså voksenbokforfattere (DnF og FF), barne- og ungdomsbokforfattere (NBU), dramatikere (NDF) og oversettere (NO). Antallet voksenbokforfattere har ikke økt med opprettelsen av FF, men gruppen har fått høyere organisasjonsgrad og altså en supplerende organisasjon, som ivaretar deler av kunstnergruppen som ikke har blitt innlemmet i DnF på grunn av opptakskravene der. Når nå NBU, NDF og NO i vedtaket fra forhandlings-utvalget må avgi mer enn de foreningene har sagt seg villige til, gir barne- og ungdomsbokforfattere, dramatikere og oversettere i realiteten fra seg midler til kunstnergruppen voksenbokforfattere. Ettersom stipendtildeling ikke er knyttet til foreningstilhørighet, kan alle voksenbokforfattere nemlig søke stipend både hos DnF og FF. Dommen fra voldgiftsretten vil være bindende for avtaleperioden, og vil forhåpentlig nedlegge prinsipper for fordeling av bibliotekvederlaget, også for fremtidige avtaleperioder.

Statsbudsjettet og innkjøpsordningene

I slutten av september deltok NO sammen med de andre skribentorganisasjonene og Forfattersentrum på et møte med kultur- og likestillingsminister Abid Raja, der vi blant annet snakket om hvor viktig innkjøpsordningene er for norsk litteratur.

NYE MEDLEMMER

Siden forrige rundskriv har vi fått to nye medlemmer:

Olof Mikael Holmberg
Trude Marstein

Velkommen!

Imidlertid finner vi ingen styrking av ordningene i regjeringens utkast til statsbudsjett, som kom noen uker senere. Man kan naturligvis forstå at det er andre tiltak som får forrang i et år som dette, men det er likevel synd at regjeringen ikke ønsker å satse mer på ordninger som faktisk virker og som skaper forutsigbarhet. Dette spilte vi inn under høringen i Familie- og kulturkomiteen, der vi ba om økte bevilgninger til Norsk kulturfond. I slutten av oktober la dessuten Høgskulen i Volda frem en utredning, som blant annet viser at innkjøpsordningen for oversatt litteratur fungerer etter formålet og faktisk er avgjørende for at norske forlag tør å satse på ikke-kommersiell oversatt litteratur.

Medlemsundersøkelsen

I begynnelsen av november sendte vi ut en medlemsundersøkelse om koronasituasjonen til de av våre medlemmer som har fått publisert oversettelser de siste tre årene. 117 av 153 svarte. Rundt ti prosent har opplevd reforhandling av kontrakt, utsettelse eller avlysning av oppdrag og/eller forsinkelse i honorarutbetaling som skyldes koronasituasjonen. Dette er ikke oppsiktsvekkende, men omfanget er mer omfattende enn vi var klar over. Det som i størst grad vekker bekymring, er at omtrent halvparten av de spurte melder om færre oppdrag enn tidligere. Redaktører vi har snakket med i de største forlagene, sier på sin side at de ikke gir ut færre oppdrag, så det kan muligens skyldes innstramminger hos de mindre forlagene. Det er dessuten vanskelig å vite helt ennå om dette skyldes koronasituasjonen, om det er naturlig variasjon eller om vi ser en varig nedgang. Dette er i alle tilfeller noe vi må følge nøye med på, så vi kommer til å følge opp med en tilsvarende undersøkelse til våren. I mellomtiden ber vi dere holde oss oppdatert.

Undersøkelsen avdekket videre at ett forlag har villet at stipendmidler skulle dekke hele eller deler av oversetterhonoraret – dette er en praksis vi tidligere ikke har sett i Norge, og vi vil på det sterkeste understreke at stipendmidler skal komme oversetteren, ikke forlaget, til gode. Opplever du som oversetter at forlaget du jobber for forsøker seg på noe slikt, ber vi deg om å kontakte oss.

Kryp godt under pleddet med en god (oversatt) bok, kryss fingrene for lavere smittetrykk og snarlig vaksine – og husk at vi er der for dere, selv om vi ikke ses. Vi går mot lysere tider – både faktisk og forhåpentlig.

Hilde Lyng
foreningsleder

VI GRATULERER

Kari Bolstad med Bastianprisen for barne- og ungdomslitteratur 2020 for oversettelse fra svensk av Johan Theorins *Slaget om Salajak* (Gyldendal)
Gøril Eldøen med Bastianprisen 2020 for oversettelse fra fransk av av Virginie Despentes' *Vernon Subutex* (Gyldendal)
Birgit Owe Svihus med NFFOs Rosettapris

Ellen Prytz som årets vinner i NAViOs konkurranse Tekstiaden. Delt andreplass gikk til to av våre medlemmer: Ina Bakke Kickstat og Oda Myran Winsnes.

STIPENDRUNDEN 2021

Søknadene behandles i slutten av januar 2021, og utbetalingene vil bli foretatt i april med forbehold om at foreningens årsmøte godkjenner budsjett for 2021.

SCENEKORT

Alle skal nå ha mottatt scenekort for sesongen 2020/21. Hvis noen ønsker nytt scenekort utenom hovedbestillingen, koster det kr 100 per kort, både elektronisk og på papir.

Rundskriv

Post- og besøksadresse:
Kronprinsens gate 17,
0251 OSLO

Telefon: 22 47 80 90
E-post: post@translators.no
www.oversetterforeningen.no
www.oversetterleksikon.no

Kjære medlem
Denne høsten ble litt annerledes enn planlagt. Dessverre er det blitt noen avlysninger, men det åpnet også opp for alternative måter å gjennomføre arrangementer og prisutdelinger på. Litt mindre sosialt, men samtidig har flere fått anledning til å delta digitalt.

Årets Bastianpriser ble utdelt i en lukket markering på Nasjonalbiblioteket. Film av seansen kan fortsatt sees på nettsiden vår.

28. oktober fortalte Bastianmottakerne om oversettelsene sine foran et interessert publikum på Litteraturhuset i Oslo. Arrangementet ble strømmet, og opptak av dette er også tilgjengelig på nettsiden vår om du gikk glipp av det.

Ta vare på deg selv
og de rundt deg.

Med vennlig hilsen
Norsk Oversetterforening

NYTT I NOLEKS

Biografier om Lise Houm, Morten Ringard og Helge Krog.